

Programowanie Funkcyjne 2022

Lista zadań X1 (niepunktowana)

Jest to niepunktowana lista zadań, która nie będzie omawiana na ćwiczeniach. Jednak zachęcam wszystkich do próby rozwiązania znajdujących się tu zadań, bo uważam je za ciekawe i poszerzające horyzonty.

Zadanie 1. Dowolną grę dla dwóch graczy można traktować jako obliczenie gdzie efektami ubocznymi są pytania o decyzje graczy. Zatem grę można opisać dowolną monadą, która ma zaimplementowane operacje `moveA` oraz `moveB`, które odpytują odpowiednio gracza *A* oraz *B* o kolejny ruch.

```
{-# LANGUAGE FlexibleContexts, FlexibleInstances, FunctionalDependencies #-}
```

```
class Monad m => TwoPlayerGame m s a b | m -> s a b where
  moveA :: s -> m a
  moveB :: s -> m b
```

W tej definicji `s` oznacza stan planszy, a jest typem wszystkich możliwych ruchów gracza *A*, natomiast `b` jest typem wszystkich możliwych ruchów gracza *B*. Definicja ta lekko wykracza poza standard Haskella, więc należy włączyć kilka ogólnie przyjętych rozszerzeń GHC.

Natomiast wynik gry można opisać następującym typem.

```
data Score = AWins | Draw | BWins
```

Zaimplementuj wybraną przez siebie grę (np. kółko i krzyżyk) jako obliczenie klasy `TwoPlayerGame`. Jeśli typy (które zdefiniujesz) `Board`, `AMove` oraz `BMove` opisują odpowiednio stan planszy, przestrzeń ruchów gracza *A* oraz przestrzeń ruchów gracza *B* to powinieneś zdefiniować wartość o następującej sygnaturze.

```
game :: TwoPlayerGame m Board AMove BMove => m Score
```

Podanie niedozwolonego ruchu powinno kończyć się natychmiastową porażką.

Zadanie 2. Aby przetestować grę z poprzedniego zadania, potrzebujemy instancji. Jeśli umiemy wyświetlać stan planszy oraz wczytywać ruchy graczy, to monada `IO` będzie świetnie się do tego nadawać. Trzeba ją jedynie opakować w typ, który ma więcej parametrów, by spełnić wymagane zależności funkcyjne.

```
newtype IOGame s a b x = IOGame { runIOGame :: IO x }
```

Dostarcz następującej instancji

```
instance (Show s, Read a, Read b) => TwoPlayerGame (IOGame s a b) s a b where
```

tak, aby można było zagrać w grę z poprzedniego zadania. Operacje `moveA` oraz `moveB` powinny najpierw wyświetlać stan planszy, a następnie prosić o podanie ruchu odpowiedniego gracza.

Zadanie 3. Wzorując się na typie `StreamTrans` z poprzedniej listy zaproponuj typ `GameTree s a b x` reprezentujący drzewo gry, jako wolną monadę (staraj się nie szukać w internecie o wolnych monadach, bo natkniesz się na ogólniejszą konstrukcję monady z dowolnego funktora). Następnie zainstaluj ten typ w klasach `Monad` oraz `TwoPlayerGame`

Zadanie 4. Mając drzewo gry z poprzedniego zadania można napisać program grający w grę. Napisz funkcję

```
play :: (Show s, Read a) =>
  Int -> (s -> [a]) -> (s -> [b]) -> GameTree s a b Score -> IO ()
```

która pozwoli zagrać w podaną grę z komputerem. Wywołanie `play depth aMoves bMoves game` prosi tylko gracza *A* o podanie ruchu, natomiast wybiera ruchy gracza *B* starając się unikać tych, które w `depth` krokach niechybnie prowadzą do porażki, przy założeniu, że gracz *A* gra optymalnie, a dozwolone ruchy są opisane funkcjami `aMoves` oraz `bMoves`.

Zadanie 5. Na ćwiczeniach do listy zadań nr 8 widzieliśmy interpreter języka *Brainfuck*, który jawnie przekazywał stan taśmy, natomiast operacje wejścia-wyjścia były wbudowane w model obliczeń (rozważaliśmy wtedy transformatory strumieni). W tym zadaniu zrobimy odwrotnie: operacje na taśmie będą wbudowane, a stan wejścia-wyjścia będziemy jawnie przekazywać. W tym celu wzbogacimy klasę *Monad* o operacje, które odpowiednio czytają i zapisują wartość na taśmie, oraz przesuwają taśmę w lewo i w prawo.

```
{-# LANGUAGE FlexibleContexts, FlexibleInstances, FunctionalDependencies #-}
```

```
class Monad m => TapeMonad m a | m -> a where
    tapeGet    :: m a
    tapePut    :: a -> m ()
    moveLeft   :: m ()
    moveRight  :: m ()
```

Napisz funkcję, która interpretuje składnię abstrakcyjną języka *Brainfuck* jako obliczenie klasy *TapeMonad*. Twój interpreter powinien jako dodatkowy argument przyjąć listę znaków czekających na standardowym wejściu, natomiast zwracane obliczenie powinno produkować listę znaków wypisanych na standardowe wyjście. Powinieneś otrzymać funkcję o następującej sygnaturze.

```
evalBF :: TapeMonad m Integer => [BF] -> [Char] -> m [Char]
```

Nie przejmuj się, jeśli Twoje rozwiązanie nie działa dla programów, które się nie zatrzymują.

Zadanie 6. Dostarcz instancję klasy *TapeMonad*, aby można było uruchomić interpreter z poprzedniego zadania. Oczywiście będzie to szczególny przypadek monady stanu. Możesz odpowiedni typ zdefiniować samemu albo użyć bibliotecznego typu *State*. Następnie napisz funkcję

```
runBF :: [BF] -> [Char] -> [Char]
```

która uruchamia podany program na pustej taśmie. Funkcja ta powinna być zdefiniowana na bazie funkcji *evalBF* z poprzedniego zadania.

Zadanie 7. Implementacja interpretera z zadania 5 nie jest najwygodniejsza, ponieważ trzeba jawnie przekazywać stan strumienia wejściowego i wyjściowego. W istocie, interpretacja języka *Brainfuck* jest obliczeniem, które korzysta z trzech niezależnych od siebie efektów ubocznych: operacji na taśmie, czytania strumienia wejściowego i pisanie do strumienia wyjściowego. Niestety nie znamy jeszcze mechanizmów, które pozwalają podejść do zagadnienia w sposób modułarny (takich jak transformatory monad), a zdefiniowanie trzech niezależnych monad nie wystarczy (dlaczego?). Na razie zadowolimy się niezbyt modułarnym, rozwiązaniem: zdefiniuj klasę typów *BFMonad*, rozszerzającą monady o operacje związane ze wszystkimi trzema wspomnianymi efektami. Następnie napisz interpreter o następującej sygnaturze.

```
evalBF :: BFMonad m => [BF] -> m ()
```

Zadanie 8. Zdefiniuj instancję klasy *BFMonad* i użyj jej do zdefiniowania funkcji *runBF*, podobnie do tego, jak to robiliśmy w zadaniu 6.

Zadanie 9. Algebraiczne typy danych, jako typy konkretne, pozwalają na definiowanie danych posiadających ustaloną strukturę, np.:

```
data List a = Cons a (List a) | Nil
```

Łatwo możemy dodawać do nich nowe funkcjonalności, np.

```
length :: List a -> Int
length Nil = 0
length (Cons _ xs) = 1 + length xs
```

jednak struktura danych jest ustalona. Wiele operacji (w tym *(++)*, *(!!)* i *length*) nie da się dla tej reprezentacji zaprogramować efektywnie. Jeśli nasz program korzysta z takich list, to jest skazany na ich wady.

Dualnie, klasy typów pozwalają na definiowanie typów abstrakcyjnych o nieustalonej strukturze, ale określonym zbiorze funkcjonalności:

```
import Prelude hiding ((++), head, tail, length, null, (!!))
import qualified Prelude ((++), head, tail, length, null, (!!))

class List l where
  nil :: l a
  cons :: a -> l a -> l a
  head :: l a -> a
  tail :: l a -> l a
  (++) :: l a -> l a -> l a
  (!! :: l a -> Int -> a
  toList :: [a] -> l a
  fromList :: l a -> [a]
```

Jeśli nasz program korzysta z powyższych list, to ich reprezentację możemy łatwo poprawiać bez konieczności zmiany naszego programu. Z drugiej strony dodawanie nowych funkcjonalności może być utrudnione lub niemożliwe (np. sprawdzenie, czy lista jest pusta), gdyż nie znamy struktury typu, tylko jego abstrakcyjny interfejs.

Aby w powyższym programie uniknąć kolizji między nazwami metod naszej klasy i nazwami funkcji z preludium standardowego ukryliśmy niektóre identyfikatory.

Zainstaluj typ `[]` w klasie `List`. Oddasz mu w ten sposób pożyczone identyfikatory.

Zadanie 10. Klasa `List` nie oferuje ujawniania długości listy. Jest to nowa funkcjonalność niemożliwa do wyrażenia za pomocą metod tej klasy. Możemy klasę `List` rozszerzyć przez dziedziczenie:

```
class List l => SizedList l where
  length :: l a -> Int
  null :: l a -> Bool
  null l = length l == 0
```

Zainstaluj typ `[]` w klasie `SizedList`. Nie korzystaj z domyślnej implementacji metody `null`, tylko podaj własną, efektywną wersję dla tego typu.

Zadanie 11. Każdą implementację list można uzupełnić do implementacji efektywnie ujawniającej długość listy za pomocą typu

```
data SL l a = SL { len :: Int, list :: l a }
```

Jeśli `l` należy do klasy `List`, to `SL l` w oczywisty sposób należy do klasy `SizedList`. Zdefiniuj tę oczywistość w postaci instancji klas:

```
instance List l => List (SL l) ...
instance List l => SizedList (SL l) ...
```

Zadanie 12. Jeśli często wykonujemy operację spinania list, to standardowy typ `[]` nie jest efektywny. Listy można przedstawiać w postaci drzew binarnych o etykietowanych liściach, w których wierzchołek wewnętrzny odpowiada spinaniu list:

```
infixr 6 :+
data AppList a = Nil | Sngl a | AppList a :+ AppList a
```

Operacja spinania list jest wówczas konstruktorem typu i działa w czasie stałym. Płacimy za to udogodnienie wydłużeniem czasu działania innych operacji. Zainstaluj typ `AppList` w klasach `Show` (tak, żeby powyższe listy były wypisywane tak samo, jak zwykle) i `SizedList`. Przemyśl definicję metody `toList` tak, żeby zmaksymalizować efektywność metod `head` i `tail` dla budowanych list.